

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgviensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Reginbodone Tertio Hvivs Monasterii Hirsavgviensis abbate, qui præfuit
annis sex, & de gestis illius temporis in Alemania.

urn:nbn:de:0128-1-17336

statim ad loca, vnde videbantur abscissa, sine detrimento hominis relocavit. In aere transiens videbatur & audiebatur ab omnibus, qui venationes, cursus, & alia quae homines super terram exercere solebant, in nubibus & aere facere putabatur. Tam multas & varias ludificationes faciebat, vt omnes vltra quam credi potest, mirarentur.

DCCCLXXXII.

*Colonia, cū
aliis destrui-
tur.*

Anno Gerungi abbatis trigesimo, Nortmanni cum inestimabili multitudine Coloniā, Traiectum, Tungris, Bunnā, cum omnibus viculis & castellis adiacentibus, comburunt & destruunt. Palatiū quoque Aquense, & monasteria nostri ordinis, Stabulaus, Malmundarium, Prumiam, sancti Walarici & Richarij, ferro & igne devastant, nulli parcentes sexui, non ordini, non aetati, sed omnes interficientes quos invenire potuerunt. Post haec Treverim incendunt, cives interficiunt, pradam abducunt. Ad Metensem urbem procedentes habito cum civibus praelio victores existunt, in quo Walo episcopus Metensis, cum multis aliis occubuit. Treverensis autem archiepiscopus Bertolphus fuga lapsus evasit, qui tamen anno sequenti obiit.

*Walo epi-
scopus.*

*Carolus im-
perator obi-
it.*

Eodem anno Carolus imperator Caluus ex Italia proficiscens in Galliam, veneno potatus moritur. Iohannes autē papa octavus Ludovicum Balbum filium eius vnxit imperatorem: vnde commoti Romani, custodiri papam vt captum, iubent, & Carolum cognomento Grossum, Imperatorem eligunt: simulque ambo Imperatoris nomen tenuerunt annis duobus, donec assumpto veneno Ludovicus Caroli Calui filius interijt. Et Carolus iste Grossus, solus imperavit annis duodecim.

DCCCLXXXV.

*Gerungus
abbas mori-
tur.*

Anno Domini 885. indictione tertia, Gerungus abbas Hirsaugiensis secundus mortuus, anno regiminis sui trigesimo secundo, aetatis vero suae 71. prima die mensis Augusti, sepultus in ecclesia sancti Aurelij, iuxta Lintbertum antecessorem suum. Fuit autem vir per omnia Deo deuotus, & non minus in temporalibus circumspectus, quam in spiritualibus disponendis idoneus. Cui Reginbodo successit, cuius tempore Nortmanni Wormatiam subuertunt, sicut dicemus.

DE REGINBODONE TERTIO HVIVS MONASTERII
Hirsaugiensis abbate, qui praefuit annis sex. & de gestis illius temporis
in Alemania.

GERUNGO venerabili huius monasterij secundo abbate mortuo atque sepulto, conuenientes in locum ad hoc deputatum fratres, quorum iam magnus erat numerus, elegerunt in abbatem quendam senem monachum, nomine Reginbodonem, hominem quietum, pium & misericordem, qui praefuit monasterio annis sex. Erat autem (sicut Meginfridus testis est in Chronica) natione Bauarus, ex notabili familia ortus, qui cum in iuuentute a parentibus ad discendum literas, magistris traditus fuisset, doctus cum tempore in omni scientia tam humana quam diuina euasit. Deinde canonicus in Constantiensi ecclesia factus est, in qua multis diuitijs affluens, etiam animo desuere cepit. Tandem reuersus ad seipsum, vanitatem praesentis vitae ingemiscere cepit, & quam breuis in hoc mundo sit incolatus hominis, cogitare. Tandem post multos anfractus fluctuantium cogitationum, venit ad Hirsaugiam & contemptis omnibus, quae homines diligere in mūdo consueuerunt, monachus pro Dei amore factus est, sub Gerungo venerabili abbate. Qui deinceps omne studiū ad pietatem conuertens, semper quātum humana permisit imbecillitas aut orationi erat intentus, aut lectiōni sacrae scripturae. Tanta pietatis fuisse perhibetur, vt victum suum pauperibus distribuens, saepe ieiunus ipse permanceret. Mortuo autem Gerungo vnanimi omnium consensu in abbatem electus est. Anno Domini nostri Iesu Christi 885. indictione 3. & praefuit (sicut diximus) annis 6. Nam senio grauatus & exterorum occupationum impatiens, cum vitae contemplatiuae dulcedinem iam dudum esset expertus, nec pateretur auelli, tandem sexto anno quo abbatiam susceperat voluntarie resignauit, quemadmodum suo loco dicemus. His temporibus scholae monachorū in hoc coenobio sancti Aurelij praefuit post Ruthardum Richbodo discipulus eius, monachus & presbyter, tam in diuinis quam in secularibus literis eruditissimus, qui vt Meginfridus ait, inter Monachos sui temporis secundum non habuit. Nec dubium est, quin exercitando ingenium suum exemplo veterum multa scripserit, quantum nihil eorum ad nostram notitiam peruenit. Post electionem vero Reginbodonis in abbatem, Edvvidus quidam tyrannus multum inquietare cepit monasterium & fratres sancti Aurelij dicens, sibi deberi summam non parua pecuniarum, quā Gerungo abbatī quondam

*Reginbodo
fit abbas.*

*Vita huius
abbatis Re-
ginbodonis.*

*Qualiter
monachus
factus est.*

*Quomodo
fit factus
abbas.*

*Richbodo
scholae pra-
sides.*

*De tyranno
qui fratres
inquietauit.*

mutuasset. Qui cum multa minaretur incōmoda, fratres qui mendacium hominis nouerant, diuinū cōperunt implorare auxiliū, sanctoque Aurelio monasterij sui causam tuendam contra improbitatem tyranni commiserunt. Et ecce quadam nocte cum in crastinum dies placiti ab ytraque parte constitutus esset, apparuit tyranno sanctus p̄sul Aurelius in somnis dicens: Impie tyranne, quid tibi & fratribus meis, quos iniuste bonis suis spoliare disponis? Non tibi cedit impune. His dictis diuus Aurelius baculum pastorem leuans quem manu gestabat, percussit in somnis tyrannum dicens, accipe meritorum tuorum in me primitias, breui suscepturus grauiora, nisi mihi & fratribus meis mox satisfacere curaueris. At vero tyrannus Eduuinus tam pauore, quā verberē experrectus, totam tam insolito clamore domum repleuit, vt omnes verterentur in stuporem. Postero autem die lecto decumbens, fratres sancti Aurelij ad se vocauit, & coram vxore ac filijs iniuriarum veniam petiuit. Quibus vt pro se orarent ad Dominum rogauit, promittens se magna facturum monasterio bona, si intercedentibus ipsis conualeretur. Qui non post multos conualuit dies, & sanctum Christi p̄sulem Aurelium, multis oblati muneribus sibi redere placabilem studuit.

Vindicta Aurelij in tyrannum.

DCCCLXXXVI.

Anno primo Reginbodi moritur Bertolphus archiepiscopus Treuerēsis, monachus nostri ordinis, sicut supra iam diximus, cui successit in archiepiscopatu successor eius in Abbatia Mediolacensi Ratbodo abbas vir doctus, & in agendis prudentissimus, qui ecclesiam Treuerēsi multa ab Imperatoribus dona & possessiones acquisiuit. P̄sedit autem in archiepiscopatu fere annis 36. & multa bona fecit.

Ratbodo ex monacho archiepiscopus.

DCCCLXXXVII.

Anno secundo Reginbodi abbatis mortuus est Ansbalus reuerendissimus abbas Pramiensis 4. idus Iulij, vir summæ sanctitatis ac religionis, qui ad cœlestem patriam feliciter transiit, Cui in abbacia successit Farabertus venerabilis pater 8. idus Augusti.

S. Ansbalus abbas moritur.

Claruit his temporibus Reinbertus ex monacho Corbeiensis cœnobij in Saxonia archiepiscopus Bremensis, vir in diuinis scripturis & secularibus literis doctissimus, qui scholæ monachorum publicæ multis annis in p̄fato monasterio gloriose docendo p̄sedit. Rexit autē ecclesiam Bremensem annis 9. & moriens in Catalogum sanctorum relatus est, cuius festum pridie nonarum Februarij agitur. Sepultus est in ecclesia Bremensi multis coruscans miraculis.

S. Reinbertus ex monacho episcopus.

Claruit etiam circa hæc tempora Almannus monachus Altilarēsis, vir vndecimque doctissimus, qui multa ingenij sui p̄clara monumenta reliquit, de quibus alibi fecimus mentionem. Adreualt qui & Adelbertus monachus Floriacensis, vir in omni scientia eruditus, qui & ipse viuacitatem ingenij multimoda editione librorum ostendit, his ipsis temporibus inter monachos clarus habetur. Remigius quoque monachus Altsiodorensis, & postea cuiusdam ecclesiæ, vt ferunt, episcopus, vir in diuinis scripturis eruditissimus, & in scientia secularium literarū nobiliter doctus, hæc tempora docendo & scribendo illustrauit, de cuius opusculis in secundo libro illustrium virorum ordinis nostri fecimus mentionem.

Almannus.

Adreualdus.

Remigius.

DCCCLXXXIX.

Anno Reginbodonis quarto, qui fuit Domini 889, indictione 7. moritur Richbodo monachus huius monasterij, qui scholæ publicæ apud S. Aurelium post Ruthardum magistrum annis ferme 24. p̄sedit, & in omni scientia discipulos probe instructos complures reliquit. Post quem Harderadus monachus natione Francus docendi officium accepit, quod vix Biennio implens in abbatem assumptus est.

Richbodo.

Harderadus.

DCCCXC.

Anno abbatis Reginbodonis quinto, Carolus Imperator cognōmento Grossus, post multa quæ gesserat bella, corpore & animo debilitari cepit, qui veniens Triburias & conuocatis principibus, paulatim ab omnibus miserabiliter derelictus est. In cuius locum Arnulphus filius Carolomanni imperauit annis 12. At Carolus non multo post moriens sepultus est in monasterio Augiensi pridie idus Iunij.

Arnulphus fit Imperator.

Sunderodus.

Eodem quoque anno moritur Linbertus archiepiscopus Moguntinus, cui S. Sunderodus monachus Fuldēsis successit, vir omni sanctitate & religione cōspiciuus, quē Nortmāni paulo post occiderūt. His temporibus mortuo Imp. Carolo, Itali regnū diuiserūt, quorū vna pars Berengariū filium Eberardi, qui ducatū Foroiulianorū tenebat, alia vero Guidonē filium Lamperti ducē Spoletanum regē sibi delegit: qui inter se cōserto p̄lio, Guido victor euasit, & Berengarium de regno expulit. Salomon ex monacho sanctæ Con-

Salomon.

Salomon.

stantienfis ecclesia episcopus hoc anno moritur, cui successit eiusdem nominis Salomon abbas sancti Galli, vir non solum nobilitate, verum etiam prudentia ac sapientia insignis, qui prefata urbis tertius eius nominis dignoscitur esse pontifex.

Episcopus occiditur in Massa. Arnulphi Imperatoris uxor & liberi.

Eodem anno Arnolphus episcopus Herbipolensis in Saxonia, occisus est inter missarum solennia satis crudeliter, postquam ecclesia prefata presuit annis 37. & mensibus 7. Arnoldus siue Arnulphus Imperator Romanorum post Carolum Grossum habuit uxorem Lucardam filiam Welphonis ducis Bauariae, quae peperit ei duos filios & unam filiam. Quorum primogenitus Ludouicus postea Imperator fuit. Secundogenitus nomine Conradus, dux Lotharingiae, cuius filius eiusdem uocabuli etiam Imperator postea factus est. Porro filia Lucarda nomine quae Ottoni duci Saxonum data fuit in uxore, peperit Henricum postea Imperatorem primum. Ducem uero Lotharingiae Conradum praedictum filium Arnulphi, interfecit Adelbertus comes Bambergensis, quem Henricus Nepos Imperator factus, dolo Hattonis archiepiscopi Moguntini interceptum capite truncavit, sicut inferius suo loco dicemus.

DCCCXC.

Reginbodo abbatiam suam resignauit.

Anno autem Domini 890. Reginbodo abbas senio grauatus, cum sentiret se per occupationes rei familiaris ab interna dulcedinis contemplatione retrahi, & gauderet se ad statum pristinae quietis posse reuerti, abbatiam suam sponte resignauit 12. cal. decembris anno promotionis suae nondum sexto completo. Qui ad priuatae conuersationis statum reuersus tam sancte & religiose uixit, ut omnibus non solum in exemplum cederet, uerum etiam cuncti fratres tantam in se poenitendi constantiam & uirum austeritatem non agnoscentes, de senis feruore multum admirarentur. Rigorem siquidem monasticae conuersationis usque ad mortem, quem semel assumpserat, non reliquit. Erat in oratione & compunctione mentis cotinuuus, usque usque, adeo uigilijs & ieiunijs pro amore caelestis patriae assiduit, ut omnes grandaeuo compaterentur iuniores. Interrogatus aliquando a fratribus, quare tantum affligeret, qui tamen nullum enorme peccatum in religione commisisset respondit: Etsi gratia Dei me protegente ex eo die quo monachus factus sum, nullum enorme peccatum (sicut dicitis) commisisse me memini, multa tamen interea boni operis exercitia negligenter omisi: & ex eo maxime tempore, quo Abbas esse ceppi, maioribus me negligentis inuolui. *Afferre enim plures negligentias, quam uirtutes, nostris diebus praetura consueuit.* Oportet ergo nos fratres, quamdiu uiuimus poenitentiam agere, & usque ad mortem a bonis operibus non cessare. Et ipse quidem uenerabilis senex Reginbodo in sancta conuersatione sua firmus & constans perseverauit usque ad mortem.

Quam sancte postea uixerit.

Verbum notabile.

NB.

DE HADERADO QUARTO HUIUS MONASTERII Hirsaugiensis uenerabili abbate, qui praesuit strenue annis uiginti octo.

Haderadus abbas quartus.

POST resignationem uero Reginbodonis sanctissimi uiri, conuenientes in unum fratres, unanimiter elegerunt in abbatem Haderadum uenerabilem monachum, qui scilicet 40 in ecclesia nostris fratrum praesuit, annis quidem iuuenem, ut puta triginta annorum, moribus autem & prudentia multis senibus seniore. Electus est ergo dominica incarnationis anno 890. in dictione octaua, eodem uidelicet die 12. calend. septembris, quo antecessor eius resignauit, & praesuit monasterio annis uiginti octo. Fuit autem natione Francus, honestis parentibus genitus, qui ordinem monasticum intrauerat sub Gerungo abbate adolescentulus & tam pie religioseque uixerat ad omnem obedienciam paratus, ut alter Placidus ab omnibus uocaretur, nec immerito. Erat sane tam placidae mentis, ut nemo unquam ira perturbatum illum meminerit. Tam uero studiosus in scripturis fuit, ut post magistrum sui Reginbodonis uenerandi decessum, in locum eius subrogatus, publicam scholam monachorum in hoc monasterio sancti Aurelij strenue regeret, quod illo in tempore pro magno honore habebatur. Monachus enim ad hoc officium requirebatur doctissimus, non solum in scripturis diuinis, sed etiam in literis secularibus. Erat autem his temporibus in monasterijs nostri ordinis (*aliterius in Europa Germania & Gallia nulla fuerunt*) haec consuetudo celeberrima, ut scholae monachorum in singulis pene coenobijs haberentur, quibus non seculares homines, sed monachi moribus & eruditione praeficiebantur nominatissimi, qui non solum in diuinis scripturis docti essent, uerum etiam in Mathematica, Astronomia, Arithmetica, Geometrica, Musica, Rethorica, Poesi, & in caeteris omnibus seculari literatura scientijs eruditissimi haberentur. Ex his multi non solum in Romana lingua docti erant, sed

Laudabilis in monasterijs consuetudo fuit, habere scholas. Sicutum literarum Graecarum in monasterijs fuit.

Trinit

Opus Hist